

Frans Gerard Marie Roemer werd op 11 april 1920 geboren in het centrum van Rotterdam. Hij was de zoon van Petrus Wilhelmus Roemer en Wilhelmina Maria Gerarda Hommes. Zijn vader was fotograaf en deze verhuisde in 1939 de fotostudio samen met zijn gezin, vier jongens en drie meisjes, naar de Schiekade 97b. Ze kwamen schuin tegenover het Sint Franciscus Gasthuis te wonen.

De Rooms Katholieke Padvindersvereniging , afdeling Rotterdam was verbonden aan de parochiekerk van de Heilige Laurentius. Deze groep werd al in 1917 opgericht en werd later de St. Laurentiusgroep genoemd. Frans was met zijn broer Wim verkenners en voortrekker bij deze groep. Hun oudste broer Chris was scoutsleiding bij de in 1937 opgerichte St. Dominicusgroep.

De drie jongens bezochten op 15 februari 1941 de scouts van de naburige St. Paulusgroep en toen zij onderweg naar huis waren, hoorden zij een oorverdovend lawaai. Britse vliegtuigen hadden een bom op het ziekenhuis geworpen. Het dak vloog in brand en alle ruiten van het gebouw werden vernield. De patiënten dienden direct uit het gebouw geëvacueerd te worden en de broers hielpen mee waar ze konden. Het gebouw stond vol rook en het was een spannende bezigheid. Als gevolg

van deze calamiteit werd vrij snel een hulpbrigade ingesteld. Deze Franciscusbrigade bestond voornamelijk uit jongens afkomstig van diverse Scoutinggroepen uit Rotterdam Noord en Blijdorp, zoals de katholieke Sint Laurentiusgroep, Sint Dominicusgroep en de Sint Paulusgroep. De brigade werd verdeeld in vijf groepen van twaalf jongens met ieder een groepsleider. Wim Roemer was één van de groepsleiders. Hopman Chris Roemer werd aangesteld als brigadeleider. De brigade kwam in actie wanneer zich ergens in de stad een calamiteit voordeed.

Pater Apeldoorn, die aalmoezenier van de Dominicusgroep en geestelijk verzorger van de verpleegsters van het Sint Franciscus Gasthuis was, zorgde vanaf het moment van de Jodenvervolging in 1942 voor onderduikmogelijkheden. Hij nam de schuilnaam 'Victor' aan en zijn initiatieven groeiden uit tot het ontstaan van de verzetsgroep 'Victor'. Zowel leden van de Franciscusbrigade als andere verzetslieden in de stad werkten hierin samen. Chris Roemer werd zijn rechterhand. Na de inlevering van de radiotoestellen nam Wijnand Pijpers van de Sint Paulusgroep, wegens de schaarste aan betrouwbare berichten in Rotterdam, het initiatief tot de uitgave van een plaatselijk nieuwsorgaan. Met medeweten van de brigadeleider Chris, werd begonnen om in het ketelhuis van het Gasthuis de illegale krant

'De Wacht' te maken. Wijnand bracht een radio en stencilmachine mee en het eerste nummer van DE WACHT kwam onder de ogen van het Rotterdamse publiek. Wim en Frans verrichtten allerlei hand- en spandiensten verrichtte. Zo brachten onder andere de illegale krant 'De Wacht' rond.

Al deze activiteiten zorgden ervoor, dat de Duitsers hun best gingen doen om achter groep 'Victor' aan te gaan. Na de arrestatie van een jongen, die een pasfoto van de pater in combinatie met zijn schuilnaam bij zich had, hadden de Duitsers een 'gezicht' bij de verzetsman. Pater Apeldoorn dook onder in Den Haag.

Op 20 oktober 1944 vielen de Duitsers het Sint Franciscus Gasthuis binnen en troffen daar twintig leden van de Franciscusbrigade aan, onder wie Chris en Wim Roemer. Alle jongens werden gefouilleerd en als bij hen belastend materiaal was gevonden, werden ze meegenomen naar het als gevangenis ingerichte politiebureau aan het Haagseveer. Twaalf jongens werden gearresteerd. Chris werd afgevoerd naar het kantoor van de Sicherheitsdienst aan de Heemraadssingel in Rotterdam en hardhandig ondervraagd. Hij werd veroordeeld tot de doodstraf en in afwachting van het uit te voeren vonnis naar het Haagseveer gebracht. Tijdens een spectaculaire bevrijdingsactie onder leiding van Samuel Esmeijer die ook lid was van Scouting, kwamen 43 gevangenen vrij, onder wie Chris.

Met de bezetter op de hielen werd de drukkerij van 'De Wacht' regelmatig verplaatst. Uiteindelijk belandde de apparatuur in de woning van Wim Hartman in de Groeninxstraat. Daar werd de wachtgroep op 29 januari 1945 verrast door een inval van de SD. Wijnand, Frans Roemer, Th. Jochems en de stencillaar Harry Dams ontsprongen de dans. Wim Hartman, Geurt Bosch en Han Oudwater werden opgepakt en vastgezet in het Oranjehotel in Scheveningen. Nog diezelfde dag haalde Wijnand, samen met Harry Dams en Frans Roemer, de apparaten van 'De Wacht' weg. Omdat er een dik pak sneeuw lag gebeurde dat op een slee. 'De Wacht' verhuisde opnieuw, ditmaal naar een schoolgebouw in het westen van Rotterdam, vlak naast het politiebureau aan de Oostervantstraat.

Op 8 maart 1945 werden Wim Hartman, Geurt Bosch en Han Oudwater gefusilleerd als represaille voor de aanslag op Rauter en in een massagraf begraven.

Frans overleefde de oorlog.

Meer informatie

[Frans Gerard Marie Roemer \(1920 - d.\) - Genealogy \(geni.com\) story.pdf \(x-cago.com\)](#)

[Spectaculaire bevrijdingsactie van het verzet - Rijnmond](#)

[Aandacht voor katholieke verzetsgroep in Rotterdams Jaarboekje - Geschiedenis van Zuid-Holland](#)

[De wacht » 16 mei 1945 - Pag. 2 | Delpher](#)

[De Ondergrondse Pers 1940-1945, 3e geheel herziene druk door Drs. Hans de Vries \(knaw.nl\)](#)

Aad Koster & Pierre Pijpers, Onze vaders in Verzet, Rotterdam 2014

Teneinde op alle gebeurlijkenheden voorbereid te zijn had het Sint Franciscus-gasthuis aan de Schiekade o. a. de beschikking gekregen over een speciale reddingsbrigade, welke werd gevormd door een groep jongelui van 18 tot 25 jaar, die zich geheel vrijwillig voor dit doel beschikbaar had gesteld en die op zich had genomen om er voor te zorgen, dat iederen avond en iederen nacht een aantal helpers terstond klaar zou staan, om patiënten te vervoeren, voor het geval er gevaar zou dreigen. Iederen avond om 8 uur meldde zich de wachtploeg (in den regel 25 à 30 man), welke ploeg tot den volgenden morgen 8 uur in het ziekenhuis op haar post bleef; d. w. z. een paar man bleef den geheelen nacht op, terwijl de rest zich in een speciaal zaaltje ter ruste begaf, gereed om bij het eerste sein in te kunnen grijpen, als dat onverhoopt noodig zou blijken te zijn.

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.